

ÖZEL (GÖRECELİ) KONUM

ÖZEL (GÖRECELİ) KONUM: Bir ilin komşu illere, yeryüzü şekillerine, su kaynaklarına, tarihî mekânlarına ve doğal güzelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan kendine has özelliklerinin tümü o ilin göreceli konumunu oluşturur.

SİYASİ HARİTA

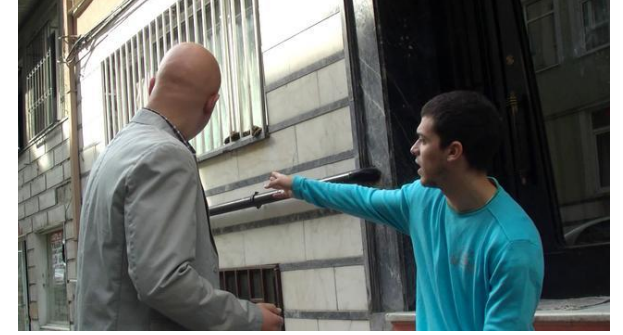

FİZİKİ HARİTA

GÜNLÜK HAYATTA ÖZEL KONUM

- Günlük hayatımızda farkında olmadan göreceli konumu kullanırız.
- Adres soran birine adresi söyleyerek yardımcı olabiliriz.
- Arkadaşımızla buluşmak için "Şıpidik AVM karşısında, Mahmut Parkı'nın yanındaki Halk Kütüphanesinde seni bekliyorum" dediğimizde bulunduğumuz yerin göreceli konumunu ifade etmiş oluruz.

YAŞADIĞIM İL İSTANBUL'UN ÖZEL KONUMU

Komşu İlleri: Tekirdağ, Kocaeli, Kırklareli

Su Kaynakları: Karadeniz ve Marmara denizlerine kıyısı var, İstanbul Boğazı

Doğal Güzellikleri: Belgrad Ormanı, Ballica Mağarası, Aydos Ormanı

Tarihi Mekanları: Topkapı Sarayı, Ayasofya Cami, Yerebatan Sarnıcı, Kız Kulesi

DOĞAL VARLIKLARI- BEŞERİ VARLIKLAR

Doğal Unsur (varlık) : Doğada insan eli değmeden çeşitli sebeplerle oluşmuş olan yerlere doğal varlık denir.

ÖRNEK: Denizler, dağlar, göller,şelaleler,mağaralar, ırmaklar, ormanlar, Ovalar,vadiler

Tarihi Unsur (varlık) : Geçmiş uygarlıklardan, günümüze kalan, din, bilim, düşünce, sanat, edebiyat ve mimari alanlarda ortaya konan eserlere ve mekanlara tarihi varlık denir

Örnekler: Saraylar, hanlar, köprüler, müzeler, kaleler, medreseler, camiler, türbeler, antik kentler, Bedesten.

BATMAN İLİMİZİN DEĞİŞİMİ

Seksen dört yıl önce on yedi haneli köy iken bölgede **petrol** bulunmasıyla kaderi değişen **Batman**, gerçekleştirilen yatırımlarla her alanda gelişim sağladı.

Fabrikalar, köprüler, barajlar, binalar , üniversiteler , okullar ile beraber Batman büyümeye devam ediyor.

Batman'da petrolün bulunması ildeki hangi **unsurları** etkilemiş olabilir?

➤ Nüfus, ticaret, sanayi,

Batman'a yeni **baraj** ve **köprü** yapılması ilde hangi imkânların gelişmesine katkıda bulunmuş olabilir?

➤ Ulaşım, Tarım,

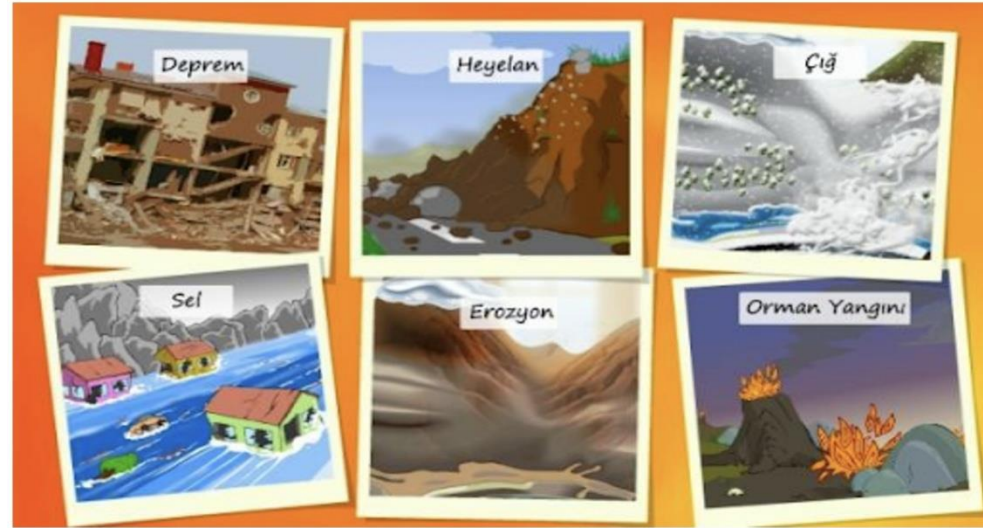
Batman'da sanayi tesisleri ve üniversitenin kurulması **doğal** ve **beşerî** çevre unsurlarından hangilerini etkilemiş olabilir?

➤ Nüfus artışı, şehirleşme ; hava kirliliği, çevre kirliliği, su kirliliği

AFETLER

Doğa olayları sonucunda meydana gelen, can ve mal kaybına neden olan olaylara **afet** denir.

- Deprem
- Heyelan
- Çığ
- Sel
- Erozyon
- Orman Yangını

DEPREM: Yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değıştirmesi ile oluşan sarsıntılardır. Ülkemizin büyük bir kısmı birinci derece deprem kuşağında yer aldığı için ülkemizde en fazla can ve mal kaybına neden olan afet depremdir.

EROZYON: Toprağın üst tarafındaki verimli kısmın su ve rüzgâr etkisiyle taşındığı bir afettir. Bitki örtüsünün cılız olduğu yerlerde erozyon riski yüksektir.

ORMAN YANGINI: Doğal ya da insani sebeplerle ortaya çıkarak ağaçların ve bitki örtüsünün kısmen veya tamamen yanmasıdır. Ülkemizde yaz aylarının çok sıcak geçtiği yerlerde orman yangınlarının görülme ihtimali yüksektir.

HEYELAN: Eğim ve yağışın fazla olduğu dik yamaçlarda toprağın veya kayaçların aşağı doğru hareket etmesi sonucu meydana gelir

SEL: Aşırı yağışlar veya karın hızla erimesi sonucu ani, büyük ve düzensiz su akıntılarının meydana gelmesidir

ÇIĞ: Dağlık ve engebeli yamaçlarda tutunamayan kar kütlelerinin aşağı doğru hareket etmesi sonucu meydana gelir.

Doğal Afetlerin Zararları

- Can ve mal kaybı
- Ülke içinde göçler
- Ekonomi zarar görür
- Ulaşım faaliyetleri aksar
- Eğitim ve öğretim aksar.
- Toplumsal dayanışma artar.

Afet Öncesi: Afetler konusunda okulda verilen eğitimlere önem vermeliyiz.

Afetler ve alınabilecek tedbirler hakkında araştırma yapmalıyız.

Afet anında ve sonrasında yapılması gerekenleri planlamalıyız.

Afet Sırasında: Mümkün olduğunca panik yapmadan hareket etmeliyiz.

Tehlike oluşturacak alanlardan uzak durmalıyız.

Daha önce belirlenen güvenlik tedbirlerini uygulamaya çalışmalıyız.

Afet Sonrasında: Önceden belirlediğimiz güvenli alanlara geçmeliyiz.

Acil bir durum olmadıkça iletişim araçlarını kullanmamalıyız.

Afetle mücadele eden ekiplerle uyum içinde hareket etmeliyiz.

Yetkililerin uyarılarını dikkate almalıyız

ÜLKEMİZE KOMŞU DEVLETLER

Batıda: Yunanistan, Bulgaristan

Doğuda: Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan, İran

Güneyde: Suriye, Irak

AZERBAYCAN

Başkent: Bakü

Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Resmi Dil: Azerbaycan Türkçesi

Para Birimi: Manat

Manat

YUNANİSTAN

Başkent: Atina

Resmi Dil: Yunanca

Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Para Birimi: Euro

Avro

BULGARİSTAN

Başkent: Sofya

Resmi Dil: Bulgarca

Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Para Birimi: Euro

Leva

SURİYE

Başkent: Şam

Resmi Dil: Arapça

Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Para Birimi: Lira

Lira

IRAK

Başkent: Bağdat

Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Resmi Dil: Arapça

Para Birimi: Dinar

Dinar

İRAN

Başkent: Tahran

Resmi Dil: Farsça

Yönetim Şekli: Teokrasi

Para Birimi: Riyal

Riyal

ERMENİSTAN

Başkent: Erivan

Resmi Dil: Ermenice

Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Para Birimi: Dram

Dram

GÜRCİSTAN

Başkent: Tiflis

Resmi Dil: Gürcüce

Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Para Birimi: Lari

Lari

